

Argumentasjon for å redde fritidsklubben – faktaark

Skal du skrive et leserinnlegg eller holde en appell under en demonstrasjon om hvorfor fritidsklubber er viktige? Her finner du et faktaark fylt med nyttig statistikk og informasjon som kan hjelpe deg å bygge sterke argumenter. Bruk tallene og faktaene for å få mer tyngde i saken din, og for å vise hvorfor fritidsklubbene er en så viktig ressurs for barn og unge.

Hva er en fritidsklubb?

Begrepet fritidsklubb er en samlebetegnelse for medvirkningsbasert profesjonelt ungdomsarbeid på åpne møteplasser.

Fritidsklubber er gratis og åpne møteplasser for barn og unge, der de kan delta i egenorganiserte aktiviteter under veiledning av trygge og kompetente voksne. Klubbenes formål er å gi et inkluderende og tilgjengelig tilbud til alle ungdommer, uavhengig av sosial bakgrunn, økonomi eller kulturtilhørighet.

Fritidsklubber er Norges nest mest populære fritidsaktivitet blant ungdom (13-18 år) og en viktig kulturarena for unge.

Nøkkeltall

- Det finnes rundt 700 fritidsklubber i Norge (SSB)
- Over 120 000 barn og unge bruker fritidsklubbene jevnlig (Ungdata)
- Kun 49 % av ungdom er fornøyd med tilgangen på slike møteplasser (Ungdata)
- 70 kommuner har ikke fritidsklubbtilbud
- Rundt 300 nye klubber må etableres for at alle ungdommer skal ha et tilbud i sitt nærmiljø
- I 2024 rapporterte 40 % av medlemsklubbene om fare for kutt eller nedleggelse (Ungdom og Fritid)

Hvorfor er fritidsklubber viktige?

1. Inkludering og deltakelse

- Lavterskeltilbud som når ungdom med lav sosioøkonomisk status, minoritetsbakgrunn eller utfordringer i skole og hjem.
- Ingen krav om prestasjon eller påmelding reduserer barrierer for deltakelse.

2. Demokrati og medvirkning

- Gir ungdom erfaring med deltakelse og innflytelse i reelle beslutningsprosesser
- Bidrar til å utvikle demokratisk kompetanse og samfunnsengasjement

3. Kultur og kreativitet

- Tilrettelegger for ungdomskultur og kulturelle uttrykk på ungdoms premisser
- Styrker det lokale kulturtilbudet og ungdoms eierskap til aktivitetene

4. Helse og trivsel

- Forebygger ensomhet og styrker psykisk helse gjennom sosiale nettverk og trygge voksne
- Bidrar til trivsel og mestring

5. Forebygging av kriminalitet og radikalisering

- Gir ungdom i risikomiljøer alternative fellesskap og meningsfulle aktiviteter
- En britisk studie viste 14 % økning i ungdomskriminalitet i London etter nedleggelse av fritidsklubber (2010–2019)

Politisk og faglig forankring

- **NOVA-rapporten** *Fritidsklubber i et folkehelseperspektiv* viser at klubber har høy deltakelse blant sårbare grupper, og styrker ungdoms sosiale relasjoner.
- **Mannsutvalget (NOU 2024:8)** anbefaler å lovfeste kommunalt ansvar for fritidsklubbtilbud.
- **Ekspertgruppen om ungdomskriminalitet** peker på at klubber etterspørres av både unge og tidligere lovbyggere.
- **Barnekonvensjonens artikkel 31** slår fast barns rett til fritid, lek og kultur – noe fritidsklubbene realiserer i praksis.
- **Regjeringens handlingsplan "Alle inkludert!"** foreslår et kvalitetsløft for fritidsklubbene (Tiltak 22 og 23).

- **Bufdirs rapport "En barndom for livet"** anbefaler bedre rammebetingelser, mer forutsigbar finansiering og tydeligere nasjonal forankring.

Økonomi og ressursbehov

- I 2022 brukte kommunene samlet 737 millioner kroner på fritidsklubber (i snitt 1,09 mill. kr per klubb)
- Behovet er anslått til 2,4 millioner kroner per klubb for å møte dagens krav og etterspørsel (Mannsutvalget)
- Det totale investeringsbehovet er beregnet til 1,65 milliarder kroner for å etablere 300 nye klubber og styrke eksisterende

Oppsummert

Fritidsklubber er dokumentert effektive tiltak for inkludering, forebygging og medvirkning. De når ungdom som ikke fanges opp av andre tilbud, og utgjør en viktig del av det helhetlige arbeidet med å skape et inkluderende og trygt oppvekstmiljø.

Å kutte fritidsklubber er å kutte i det som virker.

Det er derfor avgjørende å sikre rammevilkårene for å bevare og styrke klubbene som en sentral del av kommunens tilbud til barn og unge.